

**Pedagogicko-organizačné pokyny
na školský rok 2013/2014**

Bratislava 2013

Obsah

ÚVODNÉ SLOVO	3
1 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY	5
1.1 Organizácia školského roka.....	5
1.2 Príprava testovania žiakov 5. ročníka základných škôl.....	5
1.3 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl.....	5
1.4 Maturitná skúška	5
1.5 Medzinárodné merania	6
1.6 Výchovno-vzdelávací proces	6
1.6.1 Register, znižovanie informačnej nerovnosti	6
1.6.2 Kontrola, efektivita.....	7
1.6.3 Predčitateľská a čitateľská gramotnosť	7
1.6.4 Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia	8
1.6.5 Cudzie jazyky	10
1.6.6 Náboženská výchova/etická výchova.....	10
1.6.7 Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova	11
1.6.8 Školské knižnice.....	11
1.6.9 Zdravý životný štýl.....	12
1.6.10 Ľudské a detské práva	12
1.6.11 Bezpečnosť a prevencia.....	13
1.6.12 Výchovné poradenstvo	14
1.6.13 Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	15
1.6.14 Súťaže.....	16
1.6.15 Podnikateľské zručnosti	16
1.6.16 Finančná gramotnosť.....	16
1.6.17 Informačné a komunikačné technológie	17
1.6.18 Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov	17
2 ŠKOLY	17
2.1 Materské školy	17
2.2 Základné školy	18
2.3 Stredné školy	19
2.4 Školská integrácia	20
2.5 Špeciálne školy, špeciálne triedy	22
2.6 Základné umelecké školy	24
2.7 Jazykové školy	24

3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA.....	25
3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia.....	25
3.1.1 Školský klub detí.....	25
3.1.2 Centrum voľného času	25
3.1.3 Školský internát.....	25
3.2 Špeciálne výchovné zariadenia	26
3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.....	26
3.4 Školské účelové zariadenia	28
3.4.1 Zariadenia školského stravovania	28
4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ	29
5 KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV.....	30
6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE.....	30
7 ÚČINNOSŤ.....	31
Príloha č. 1.....	32
Príloha č. 2	34
Príloha č. 3	35

ÚVODNÉ SLOVO

Vážení pedagogickí a odborní zamestnanci, milí čitatelia,

som rád, že sa Vám môžem pri príležitosti vydania publikácie Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2013/2014 srdečne prihovoriť a popriať Vám s nastávajúcim školským rokom všetko dobré.

Otvárate brožúrku, ktorá Vám, tak ako po minulé roky, prináša prehľad najdôležitejších zmien, odporúčaní a noviniek týkajúcich sa nášho školstva i výchovno-vzdelávacieho procesu. Budem rád, ak sa stane Vaším pomocníkom a vďaka nej sa budete môcť veľmi jednoducho zorientovať v početných informáciách aktuálnych pre tento školský rok. Rovnako verím, že jej obsah ocenia aj zriaďovatelia Vašich škôl a školských zariadení, príslušné školské úrady či ďalšie priamo riadené organizácie rezortu školstva.

Z vlastnej skúsenosti mnohí z Vás totiž viete potvrdiť, že naše školstvo musí veľmi rýchlo reagovať na mnohé aktuálne zmeny, ktoré vývoj spoločnosti so sebou prináša a rovnako je potrebné často riešiť úpravu niektorých zle nastavených a neefektívne fungujúcich prvkov v systéme. Je len samozrejmosťou, že tento trend sa zákonite premieta do prijímania zásadných i čiastkových zmien, no samotné zavádzanie noviniek nie vždy musí byť spojené s jednoduchou aplikáciou v praxi.

V tejto súvislosti by som Vás chcel ubezpečiť, milí kolegovia, že veľmi pozorne počúvam hlas zdola a spolu s Vami vnímam situáciu, v ktorej sa v súčasnosti náš vzdelávací systém nachádza. Taktiež si uvedomujem, že bez systémových zmien nie je možné očakávať jeho skvalitnenie a zlepšenie postavenia učiteľov. V najbližšej dobe nás preto čaká realizácia postupných krokov zameraných na úpravu i doladenie fungovania systému predovšetkým regionálneho školstva. Vychádzať budeme pritom z kľúčového dokumentu - Správy o stave školstva, ktorého úlohou bolo pomenovať súčasný stav slovenského školstva a zároveň priniesť návrh konkrétnych opatrení na jeho zlepšenie. Verím, že očakávané výsledky budú v prospech Vás - učiteľov, v prospech našich žiakov, spokojnosti rodičov a umožnia zvýšiť kvalitu samotného výchovno-vzdelávacieho procesu.

V tomto duchu ministerstvo školstva už začalo podnikat' postupné kroky, ktoré sa premietnu do úpravy rámcových učebných plánov v 1. a 5. ročníku základnej školy s dôrazom na vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov. Som rád, že sa podarilo aktualizovať a inovovať štátne vzdelávacie programy pre stredné odborné školy, kde bola situácia z pohľadu potrieb trhu práce najzložitejšia. Za obzvlášť dôležité považujem, že tieto zmeny sa pripravovali v súčinnosti so zamestnávateľmi, zamestnávateľskými a profesijnými organizáciami, s viacerými rezortmi, zriaďovateľmi, odborovými organizáciami a pedagogickými pracovníkmi stredných odborných škôl s cieľom čo najlepšieho uplatnenia sa našich absolventov na trhu práce.

Pozornosť MŠVVaŠ SR sa bude v tomto školskom roku zameriavať taktiež na zlepšenie vzdelávacieho prostredia materiálno-technickým vybavením škôl, predovšetkým s digitálnou podporou. Zabezpečiť by to mal nový program Digipedia zastrešujúci digitalizáciu najmä regionálneho školstva, v rámci ktorého školy od septembra začnú využívať digitálny vzdelávací obsah. Naďalej budeme podporovať kvalitné jazykové vzdelávanie žiakov, ich zručnosti v informačno-komunikačných technológiách, ale aj praktické zručnosti, ktoré sú dôležitou súčasťou ich všestrannej prípravy.

Za obzvlášť dôležité považujem, že podnikneme prostredníctvom pilotného overovania testovacích nástrojov a organizačného zabezpečenia Testovania 5 prvé kroky na získanie spätnej väzby o úrovni vedomostí našich žiakov aj na výstupe z ISCED 1. Kým do dnešného

dňa sme vedeli zmerať tieto výstupy iba prostredníctvom Testovania 9 a externej maturitnej skúšky z úrovne vzdelávania ISCED 2 a ISCED 3, testovanie piatakov nám prinesie informáciu o vedomostiach a kompetenciách žiakov získaných na 1. stupni vzdelávania.

Milé kolegyně a kolegovia,

verím, že zmeny, ktoré prinesie nasledujúci školský rok, dokážu naplniť čo najviac našich spoločných očakávaní. Súčasne si však uvedomujem, že bez Vašej spolupráce a podpory to nebude možné.

Dovoľte mi preto v mene ministerstva, ako aj vo svojom mene, popriať Vám veľa pracovného elánu a najmä lepších časov v našom školstve. Budem rád, ak sa školský rok 2013/2014 vydarí podľa Vašich predstáv. Želám Vám veľa úspechov v prospech kvality vzdelávacieho procesu pre naše deti – žiakov a študentov základných a stredných škôl.

Dušan Čaplovič, v. r.
minister školstva, vedy, výskumu a športu SR

1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

1.1 Organizácia školského roka

1. Školský rok sa začína 1. septembra 2013. Školské vyučovanie sa začína **2. septembra 2013** (pondelok).
2. Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí **31. januára 2014** (piatok).
3. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne **4. februára 2014** (utorok) a končí sa **27. júna 2014** (piatok).
4. Termíny školských prázdnin (okrem materských škôl) do roku 2016 sú uvedené v **Prílohe č. 1**.
5. Podrobnosti o organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin ustanovuje § 2 ods. 6 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole. Podrobnosti o organizácii materskej školy v období školských prázdnin rozpracovať v školskom poriadku materských škôl s dôrazom na to, že prevádzka každej materskej školy (bez ohľadu na jej zriaďovateľa) sa v čase letných prázdnin prerušuje nepretržite najmenej na tri týždne z dôvodov potreby dôkladného čistenia priestorov materskej školy, dezinfekcie prostredia a hračiek, ako aj čerpania dovolenky niektorých zamestnancov. Pri prerušovaní prevádzky materskej školy z iných dôvodov rešpektovať oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.

1.2 Príprava testovania žiakov 5. ročníka základných škôl

1. Na vybraných základných školách bude v **novembri 2013** prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov a organizačného zabezpečenia Testovania 5.
2. Generálna skúška testovania žiakov 5. ročníka ZŠ (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom GS Testovanie 5-2014 sa uskutoční v **novembri 2014** na základných školách z predmetov slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra a matematika. Riadne Testovanie 5-2015 sa uskutoční v **novembri 2015**.

1.3 Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl

1. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom Testovanie 9-2014 sa uskutoční **12. marca 2014** (streda) z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra.
2. Náhradný termín testovania sa uskutoční **25. marca 2014** (utorok).
3. Na vybraných základných školách bude v období **január – február 2014** prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 9.

1.4 Maturitná skúška

1. Riadny termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude v predmetoch:
 - a) slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra dňa **18. marca 2014** (utorok),
 - b) anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk dňa **19. marca 2014** (streda),
 - c) matematika dňa **20. marca 2014** (štvrtok),

- d) maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra dňa **21. marca 2014** (piatok).
2. Odbory školstva obvodných úradov v sídle kraja (ďalej len „OŠ ObÚ“) určia termíny internej časti maturitnej skúšky okrem jej písomnej formy jednotlivým stredným školám v ich územnej pôsobnosti v čase **od 19. mája 2014 do 6. júna 2014**.
 3. Náhradný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude v termíne **11. – 16. apríla 2014**. Dni konania náhradného termínu pre jednotlivé predmety stanoví Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“) na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní najneskôr 1. apríla 2014.
 4. Na vybraných stredných školách bude v období **september – november 2013 a január – február 2014** prebiehať pilotné overovanie testovacích nástrojov pre maturitnú skúšku.
 5. Pri hodnotení maturitnej skúšky postupovať podľa Metodického usmernenia k hodnoteniu a klasifikácii maturitnej skúšky a k opravným skúškam externej časti, písomnej formy internej časti a ústnej formy internej časti maturitnej skúšky zo dňa 24. septembra 2012, ktoré je zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Výchova a vzdelávanie v stredných školách.

1.5 Medzinárodné merania

1. V **septembri 2013** sa začne príprava hlavného merania medzinárodnej štúdie **OECD PISA 2015**. Administráciu overovania nástrojov na hodnotenie prírodovednej gramotnosti pre túto štúdiu v Slovenskej republike zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými a strednými školami na jar v roku 2014. Súčasťou výskumu budú aj dotazníky pre riaditeľov a žiakov zúčastnených škôl. Pilotné testovanie bude prebiehať v papierovej aj elektronickej podobe.
2. V **septembri 2013** sa začne príprava pilotného testovania medzinárodnej štúdie **IEA TIMSS 2015**. Administráciu v Slovenskej republike zabezpečí NÚCEM v spolupráci s vybranými základnými školami na jar 2014. Súčasťou výskumu sú aj dotazníky pre žiakov, riaditeľov a učiteľov vyučujúcich žiakov 4. ročníka zo škôl vybraných do vzorky. Výskum IEA TIMSS je zameraný na zisťovanie matematických a prírodovedných vedomostí a zručností žiakov 4. ročníka.
3. V roku 2012 sa v 34 krajinách OECD a 33 partnerských krajinách uskutočnilo hlavné testovanie štúdie **OECD PISA 2012**. V decembri 2013 bude zverejnená medzinárodná správa za matematickú, čitateľskú a prírodovednú gramotnosť spolu s medzinárodnými dátami uvedených oblastí. V marci 2014 bude zverejnená medzinárodná správa za oblasť riešenia problémov a v júni 2014 za oblasť finančnej gramotnosti.
4. V **júni 2014** bude zverejnená predbežná správa obsahujúca prvé zistenia hlavného merania medzinárodnej štúdie **OECD TALIS 2013**, ktorá bola realizovaná formou dotazníkového prieskumu. Zber údajov sa v SR uskutočnil v marci 2013. Štúdia sleduje vplyv vzdelávacej politiky na prácu učiteľov a vyučovanie, možnosti a stav ďalšieho vzdelávania učiteľov na 2. stupni nášho vzdelávacieho systému v medzinárodnom kontexte.

1.6 Výchovno-vzdelávací proces

1.6.1 Register, znižovanie informačnej nerovnosti

1. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MŠVVaŠ SR“ alebo „ministerstvo“) prevádzkuje centrálny informačný portál rezortu školstva www.iedu.sk, ktorý poskytuje informácie pre učiteľov, žiakov, zamestnancov rezortu školstva a verejnosť.

2. V súvislosti s tvorbou nového informačného systému pre oblasť regionálneho školstva (ďalej len „RIS-RŠ“) v priebehu školského roku 2013/2014 bude spustená pilotná prevádzka zamestnancov rezortu školstva a je plánovaná pilotná prevádzka registra detí, žiakov a poslucháčov, ktorá sa bude týkať celej sústavy škôl a školských zariadení.
3. Školy a školské zariadenia vykazujú údaje do RIS-RŠ v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“) a zákonom č. 390/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 317/2009 Z. z.“).
4. Predpísaný zber počtu žiakov pre normatívne financovanie (EDUZBER) a predpísané štatistické výkazy sa budú v školskom roku 2013/2014 okrem klasického spôsobu vykazovať aj v pilotnej prevádzke RIS-RŠ.
5. Školy a školské zariadenia budú pristupovať na rozhrania RIS-RŠ prostredníctvom informačných systémov školy alebo cez webový prehliadač. Predpokladom pre prácu s nimi je registrácia používateľov do RIS-RŠ, ktorú zabezpečuje ÚIPSŠ.
6. Na účel zníženia informačnej nerovnosti
 - a) ministerstvo spustilo prevádzku portálu „Mapa regionálneho školstva“, ktorý je zverejnený na <http://mapaskol.iedu.sk>,
 - b) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s MŠVVaŠ SR zverejňuje od 1. januára 2013 dvakrát ročne na svojom webovom sídle informáciu o uplatnení absolventov stredných škôl na trhu práce podľa jednotlivých krajov, stredných škôl, študijných odborov a učebných odborov. Aktuálne informácie o vývoji nezamestnanosti absolventov stredných škôl sú zverejňované na www.uips.sk v časti Regionálne školstvo.

1.6.2 Kontrola, efektivita

1. Zefektívniť systém vnútornej kontroly školy s dôrazom na analýzu zistení, prijatých opatrení a kontrolu odstránenia zistených nedostatkov.
2. Cieľavedome využívať kompetencie metodických orgánov pri skvalitňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu; pravidelne sledovať a vyhodnocovať výsledky ich činnosti.
3. Činnosť metodických orgánov zamerať na skvalitňovanie činnosti učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese, na monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov detí a žiakov a vykonávať dôslednú analýzu zistení.
4. Ciele kontrolnej činnosti zamerať na využívanie dostupných učebníc, učebných pomôcok a didaktickej techniky vo výchovno-vzdelávacom procese.
5. Pre zástupcu riaditeľa základnej školy s materskou školou vymedziť kompetencie kontroly kvality výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole.

1.6.3 Predčítateľská a čitateľská gramotnosť

1. V materských školách rozvíjať predčítateľskú gramotnosť uplatňovaním špecifických metód; rozvíjať aktívne počúvanie s porozumením (čítaním veršov, rozprávok a príbehov s detským hrdinom, aktívnym zapájaním sa do aktivít školských knižníc a pod.), pri overovaní porozumenia vypočutého textu využívať metódy tvorivej dramatizácie; zámerne rozvíjať aktívnu slovnú zásobu detí.

2. Podporovať vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti detí a žiakov, formovať kladný vzťah detí a žiakov ku knihe a literatúre, organizovať súťaže v čitateľských zručnostiach a popoludňajšie čitateľské aktivity v školských kluboch detí.
3. Rozpracovať v školských vzdelávacích programoch (ďalej len „ŠkVP“) účinné vzdelávacie stratégie pre rozvíjanie komunikatívnych kompetencií a čitateľskej gramotnosti; venovať pozornosť ich rozvíjaniu vo všetkých predmetoch, príp. využiť priestor vo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia na zvýšenie počtu hodín podľa podmienok školy a regiónu.
4. V školách s vyučovacím jazykom maďarským sa odporúča rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v slovenskom jazyku ako v druhom, špecifickom cieľovom jazyku (L₂).
5. V rámci prevencie čitateľských ťažkostí sa odporúča školám spolupracovať s logopédmi v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie (ďalej len „poradenské zariadenia“) a podporovať rozvíjanie komunikačnej schopnosti detí, najmä fonematického uvedomovania.
6. S cieľom zvyšovať úroveň vyučovania slovenského jazyka a materinského jazyka venovať zvýšenú pozornosť čítaniu s porozumením, klásť dôraz na vlastnú tvorbu a rozvíjanie jazykového prejavu, prácu s informáciami a schopnosti argumentovať. Prierezovo využívať možnosti na rozvoj čítania s porozumením aj na ostatných vyučovacích predmetoch.

1.6.4 Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia

1. V materských školách, v ktorých sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny:
 - a) spracovať učebné osnovy tak, aby sa ich plnením rozvíjali komunikatívne kompetencie detí v štátnom jazyku,
 - b) podporovať aktívnu komunikáciu detí v spisovnej slovenčine uplatňovaním inovatívnych učebných postupov, dvojazyčnou (bilingválnou) priebežnou komunikáciou (integrovane, vo všetkých organizačných formách, prepájaním materinského a štátneho jazyka),
 - c) pri osvojovaní štátneho jazyka postupovať v súlade s Metodickým listom na osvojovanie štátneho jazyka v materských školách s vyučovacím jazykom národnostných menšín, ktorý je zverejnený na www.statpedu.sk v menu Publikácie.
2. Informovať rodičov o možnostiach voľby školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo o možnosti vyučovania predmetu materinský jazyk a literatúra národnostnej menšiny. V školách s vysokým počtom žiakov z rómskych komunít informovať rodičov o možnosti vyučovania rómskeho jazyka a literatúry; v prípade záujmu rodičov zabezpečiť toto vyučovanie.
3. Vytvárať vhodné personálne a materiálno-technické podmienky na vyučovanie slovenského jazyka ako druhého jazyka (L₂); zabezpečiť vyučovanie v malých skupinách, uplatňovať model vyučovania formami a metódami vyučovania cudzích jazykov.
4. Odporúča sa základným a stredným školám s vyučovacím jazykom maďarským zapojiť sa do ďalšej etapy dotazníkového prieskumu výskumnej úlohy Sledovanie úrovne vyučovania slovenského jazyka v základných a stredných školách s vyučovacím jazykom maďarským.

5. V školách a školských zariadeniach dôsledne uplatňovať **zákaz všetkých foriem diskriminácie a segregácie**. Eliminovať nežiaduce javy, akými sú priestorové, organizačné, fyzické a symbolické vylúčenie alebo oddelenie rómskych žiakov v dôsledku ich etnickej príslušnosti (často v kombinácii so sociálnym znevýhodnením) od ostatných žiakov. Dôsledne riešiť problémy detí a žiakov pochádzajúcich z marginalizovaných skupín, ktoré komplikujú proces ich prijímania do bežných škôl a školských zariadení, zaradovania do bežných tried a následný výchovno-vzdelávací proces. Vytvárať vhodné podmienky na ich vzdelávanie v školách a triedach spolu s majoritnou populáciou. Neodporúčame vytvárať pre deti a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej len „SZP“) samostatné triedy (okrem nultého ročníka).
6. Zabezpečiť a plniť úlohy vyplývajúce z Revidovaného národného akčného plánu Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015 na roky 2011 – 2015 najmä:
 - a) riešiť účasť detí zo SZP na predprimárnom vzdelávaní vo veku 4 až 6 rokov,
 - b) podporovať materské školy pri zavádzaní programov orientovaných na zlepšenie spolupráce s rodičmi rómskych detí a pri zapájaní asistentov učiteľa v materských školách,
 - c) dôsledne dodržiavať postupy prijímania žiakov do špeciálnych základných škôl,
 - d) zabezpečovať vykonávanie psychologickkej diagnostiky detí pred ich nástupom na povinnú školskú dochádzku výlučne v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“), ak dieťa nemá lekárom potvrdené zdravotné postihnutie,
 - e) podporovať používanie rómskeho jazyka v predprimárnom a primárnom vzdelávaní a pri zápise na základnú a strednú školu zisťovať záujem rómskych rodičov o výučbu rómskeho jazyka.
7. Rómske vzdelávacie, informačné, dokumentačné, poradenské a konzultačné centrum (ROCEPO) s celoslovenskou pôsobnosťou
 - a) poskytuje odbornú-metodickú pomoc školám a školským zariadeniam v oblasti výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov zo SZP,
 - b) pokračuje vo výskume o postavení dieťaťa a žiaka zo SZP vo výchovno-vzdelávacom systéme Slovenskej republiky,
 - c) pokračuje v kvalifikačnom vzdelávacom programe „Kvalifikačné vzdelávanie pre vychovávateľov a pedagogických asistentov v školách a školských zariadeniach“ s dobou platnosti do 31. 12. 2015 v súlade s § 61a ods. 8 zákona č. 317/2009 Z. z.
8. V súvislosti so začlenením rómskeho jazyka a literatúry a rómskych reálií do ŠkVP využiť ako pomôcku materiály pre jednotlivé stupne vzdelania zverejnené na www.statpedu.sk.
9. Podporovať vzdelávanie učiteľov v oblasti interkultúrneho vzdelávania so zameraním na rómsky jazyk a kultúru.
10. Pri obsadzovaní miest asistentov učiteľov v školách s vysokým počtom detí a žiakov z marginalizovaných komunít prihliadať aj na ovládanie rómskeho jazyka.
11. V školách, ktoré vzdelávajú deti a žiakov zo SZP, v spolupráci so zriaďovateľmi, príslušnými úradmi práce sociálnych vecí a rodiny a komunitnými centrami prijímať opatrenia na zlepšenie dochádzky, správania a vzdelávacích výsledkov a pri výchove a vzdelávaní týchto detí a žiakov vytvárať vhodné individuálne podmienky.
12. Pokračovať v poradenskej a osvetovej činnosti pedagogických zamestnancov škôl pre zákonných zástupcov detí a žiakov zo SZP.

13. Pri vzdelávaní detí cudzincov sa odporúča školám postupovať podľa schválenej dokumentácie zverejnenej na www.statpedu.sk v menu Štátny vzdelávací program v časti ŠVP pre prvý stupeň ZŠ – Iné dokumenty.
14. Jazykové kurzy pre deti cudzincov s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky zabezpečujú organizačne a finančne OŠ ObÚ v spolupráci s orgánmi územnej samosprávy.

1.6.5 Cudzie jazyky

1. Na hodinách cudzieho jazyka sa odporúča používať Európske jazykové portfólio ako nástroj autoevalvácie a podpory učenia sa cudzieho jazyka. Informácie sú zverejnené na <http://elp.ecml.at/>.
2. Pri vyučovaní cudzieho jazyka naďalej uprednostňovať inovatívne metódy a formy výučby, ako sú napr. tvorba myšlienkových máp, projektové vyučovanie, obsahovo a jazykovo integrované vyučovanie (CLIL), kaskádová metóda učenia sa a vyučovania, metóda učenia sa na stanovištiach, v nižších ročníkoch využívať najmä lingvomotorickú metódu - TPR (Total Physical Response), hru ako motivačnú didaktickú metódu, tvorivé zážitkové metódy, vo vyšších ročníkoch personalizované učenie, inscenačné metódy, rolové úlohy vyplývajúce zo zážitkových možností žiakov, riadenú a voľnú diskusiu, riešenie problémových úloh a audio-/video-prezentácie riešenia úloh.
3. Pri vyučovaní cudzieho jazyka eliminovať memorovanie a uskutočňovať výučbu založenú na tréningu a rozvoji jazykových kompetencií s ohľadom na rôzne štýly učenia sa žiaka, jeho schopnosti a druh inteligencie.
4. Odporúča sa stredným školám, najmä stredným školám s bilingválnou formou výučby cudzieho jazyka, zúčastniť sa 7. ročníka súťaže pre mladých prekladateľov Juvenes Translatores 2013/2014. Informácie sú zverejnené na <http://ec.europa.eu/translatores>.
5. Školám sa odporúča zapojiť sa do súťaží „Európska značka pre jazyky“ a „Európsky učiteľ jazykov“. Informácie sú zverejnené na www.saaic.sk v časti Európska jazyková značka.
6. Základným a stredným školám sa odporúča prihlásiť sa do siete stredoeurópskych škôl a riešiť medzinárodné partnerské projekty škôl v rámci iniciatívy ACES. Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Medzinárodná spolupráca.
7. Priebežne sledovať informácie zverejnené na webovom sídle Európskeho centra pre moderné jazyky v meste Graz v Rakúsku www.ecml.at a zvážiť možnosť participovať v medzinárodných projektoch.

1.6.6 Náboženská výchova/etická výchova

1. Na vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine na vyučovanie náboženskej výchovy alebo etickej výchovy klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
2. Počas školského roka nemôže žiak prechádzať z povinne voliteľného predmetu náboženská výchova na povinne voliteľný predmet etická výchova a opačne.
3. Predbežné zisťovanie záujmu o vyučovanie povinne voliteľného predmetu náboženská výchova alebo etická výchova na nasledujúci školský rok zabezpečí škola na základe písomného oznámenia zákonného zástupcu žiaka do 15 rokov veku. Počty žiakov v jednotlivých ročníkoch nahlási riaditeľ školy najneskôr do 15. júna zriaďovateľovi školy.

4. Riaditeľ školy v prípade, že počet žiakov je menší ako stanovuje norma, povolí vyučovanie náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na základe žiadosti cirkvi alebo náboženskej spoločnosti v čase vyučovania náboženskej výchovy inej cirkvi, etickej výchovy alebo v čase po ukončení vyučovania ostatných predmetov.

1.6.7 Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova

1. V súlade s cieľmi a princípmi Národnej stratégie pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012-2016 sa školám odporúča
 - a) uplatňovať globálne súvislosti a globálnu dimenziu v obsahu vzdelávania ŠkVP,
 - b) rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie si globálnej previazanosti udalostí, vývoja i problémov na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni,
 - c) zvyšovať povedomie detí a žiakov o globálnych témach, rozvíjať ich kritické uvedomovanie si sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických procesov vo svete,
 - d) využiť metodické príručky „Globálne rozvojové vzdelávanie na základných školách“, ktoré sú určené pre 2. stupeň základných škôl a môžu sa uplatňovať v rámci vyučovania matematiky, geografie, občianskej náuky, výtvarnej a hudobnej výchovy - www.clovekvohrozeni.sk.
2. Rozvíjať environmentálnu výchovu a vzdelávanie ako súčasť rozvoja osobnosti detí a žiakov zameranú najmä na vedenie k uvedomelej spotrebe zdrojov, povedomia v oblasti separácie odpadov, na vytváranie správnych postojov a správania detí a žiakov k životnému prostrediu, na prevenciu pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia.
3. Školám sa odporúča spolupracovať s environmentálnymi centrami a strediskami a neziskovými organizáciami pôsobiacimi v tejto oblasti na podporu skvalitnenia environmentálnej výchovy a vytvárania vhodných podmienok k zdravému spôsobu života v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania k trvalo udržateľnému rozvoju.
4. Školám sa odporúča zapojiť do medzinárodného environmentálneho programu Zelená škola v rámci rozvoja environmentálnej výchovy a výchovy k trvalo udržateľnému životu. Informácie sú zverejnené na www.zelenaskola.sk.
5. Vytvárať primerané podmienky pre prácu učiteľa – koordinátora environmentálnej výchovy, ktorého úlohou je koordinovať environmentálnu výchovu v škole, príp. v súlade s ekokódexom (stratégia výchovy a konania školy k ochrane a udržateľnosti životného prostredia, zásady úspor obnoviteľných zdrojov a pod.) realizovať environmentálny program školy.
6. Školám sa odporúča zapojiť do projektu Detský čin roka, realizovaného pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, orientovaného na formovanie humánneho správania sa žiakov k svojim rovesníkom, starším ľuďom, prírode a poskytovanie nezištnej pomoci.

1.6.8 Školské knižnice

1. V základných a stredných školách systematicky budovať školskú knižnicu. Informácie a dokumenty, nevyhnutné pre činnosť školských knižníc sú zverejnené na www.spgk.sk v časti Školské knižnice.
2. Školám a školským zariadeniam sa odporúča využívať knižnično-informačné služby a podujatia knižníc.

3. V súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc sa odporúča školským knižniciam v základných a stredných školách zapojiť sa do česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy.
4. V súvislosti s Medzinárodným dňom školských knižníc sa odporúča školským knižniciam v základných a stredných školách zapojiť sa do súťaže Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice.

1.6.9 Zdravý životný štýl

1. Realizovať školské programy podpory zdravia, zdravého životného štýlu a výchovy ku zdraviu aj s využitím metodík na www.bezpre.sk.
2. Odporúča sa riaditeľom škôl a školských zariadení taxatívne vymedziť v školskom poriadku preventívne opatrenia proti užívaniu a šíreniu legálnych (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí. Priebežne informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy a možnostiach odbornej pomoci.
3. V súlade s Národným programom prevencie HIV/AIDS sa odporúča školám zapojiť do celoslovenskej kampane Červené stužky - www.cervenestuzky.sk.
4. Zvýšiť zapojenie detí a žiakov do pohybových aktivít, rozšíriť vyučovanie telesnej a športovej výchovy v ŠkVP, podporovať činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode, sprístupniť ihriská a telocvične škôl na športovú činnosť po vyučovaní a cez víkendy.
5. Rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na zdravú výživu a prevenciu zdravia, zdravé potraviny, potravinovú bezpečnosť a zvýšiť povedomie v oblasti označovania potravín.
6. Odporúča sa školám a školským zariadeniam pri príležitosti Svetového dňa výživy a Svetového dňa mlieka vyhlásiť tematické týždne zamerané na podporu zvýšenia spotreby mlieka a mliečnych výrobkov a zvýšenia konzumácie ovocia a zeleniny.
7. Odporúča sa riaditeľom škôl a školských zariadení podieľať na plnení úloh, ktoré vyplývajú z Národného programu prevencie obezity, aktualizovaného Národného programu ozdravenia výživy obyvateľov SR a Národného programu kardiovaskulárnych ochorení s vymedzením priestorov na propagáciu zdravého životného štýlu a prevencie výživou.
8. Odporúča sa učiteľom - koordinátorom prevencie realizovať prednášky a aktivity iného charakteru za účasti zástupcov regionálnych úradov verejného zdravotníctva alebo pediatrov a gastroenterológov zdravotníckych zariadení. V súvislosti s prevenciou vo výžive spolupracovať so zariadeniami školského stravovania.
9. V materských školách pravidelnou realizáciou pobytu vonku utvárať pozitívne postoje detí k svojmu zdraviu i zdraviu iných; realizovať aktivity smerujúce k prevencii obezity detí, neskracovať bezdôvodne dĺžku pobytu vonku. V spolupráci s rodinou vytvárať podmienky na športové aktivity detí a prostredníctvom nich šíriť myšlienky a princípy olympionizmu.

1.6.10 Ľudské a detské práva

1. Do ŠkVP sa odporúča zapracovať témy súvisiace s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu a so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa, rodovej rovnosti, predchádzania všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie a rasizmu a v oblasti problematiky migrácie.

2. V zmysle Plánu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005 – 2014 zriaďovateľom a riaditeľom škôl a školských zariadení sa odporúča
 - a) naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl, pokračovať s realizáciou Olympiády ľudských práv pre žiakov základných škôl,
 - b) výchovu k ľudským právam v triede a škole usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti,
 - c) vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, mimovládnych organizácií a širokej miestnej komunity,
 - d) zapájať deti a žiakov do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam organizovaním besied, súťaží, stretnutí, tematických výstav, návštev divadelných predstavení s tematikou ľudských práv,
 - e) vytvoriť podmienky na zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania na získanie multietnických a multikultúrnych kompetencií učiteľov,
 - f) vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie v školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť žiakom porozumieť iným kultúram),
 - g) pripraviť a realizovať v spolupráci s mimovládnymi organizáciami a inými inštitúciami osvetovú činnosť, aktivity, prednášky, besedy, zamerané na zvýšenie informovanosti detí a žiakov o migrantoch.
3. Školám sa odporúča zapojiť do projektu Slovenského výboru UNICEF „Škola priateľská deťom“. Informácie sú zverejnené na www.unicef.sk v časti Školy - školské aktivity.
4. Pedagogickým zamestnancom sa odporúča využívať metodickú pomoc, príručky a publikácie zamerané na výchovu k ľudským právam, odstraňovanie predsudkov a intolerancie medzi ľuďmi, ale aj na podporu tvorby projektov a organizovaní žiackych súťaží z ponuky IUVENTY (príručka KOMPAS, projekt Živé knižnice a i.). Informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk.

1.6.11 Bezpečnosť a prevencia

1. V oblasti školskej úrazovosti sa riaditeľom škôl a školských zariadení odporúča
 - a) pravidelne sledovať vývoj školskej úrazovosti, znižovať jej nárast, odstraňovať zdroje a príčiny vzniku školských úrazov,
 - b) pri registrovaných školských úrazoch vyplňať všetky položky registrovaného záznamu vo webovej aplikácii ako povinné a jednu kópiu vždy zaslať aj na príslušný OŠ ObÚ,
 - c) dôslednejšie zabezpečovať pracovné postupy pedagogických zamestnancov, hlavne pri vykonávaní dozorov počas prestávok a v priestoroch, kde je najväčší predpoklad vzniku školských úrazov,
 - d) vzniknuté registrované školské úrazy odškodňovať v súlade s platnými predpismi.
2. V súlade s článkom 19 Dohovoru o právach dieťaťa sa odporúča zaviesť opatrenia na ochranu detí a žiakov pred všetkými formami fyzického alebo psychického násillia, poškodenia alebo zneužitia, zanedbávania alebo nedbalého zaobchádzania, týrania alebo vykorisťovania vrátane sexuálneho zneužívania a priebežne monitorovať správanie sa detí a žiakov a jeho zmeny. V prípadoch oprávneného podozrenia na porušovanie ich zdravého osobnostného vývinu, bezodkladne zabezpečiť ich ochranu a riešiť vzniknutý problém v

- súčinnosti s vedením školy. Odporúča sa zväžiť aj spoluprácu so školským psychológom, prípadne s CPPPaP, podľa potreby aj s pediatrom, sociálnym kurátorom či policajtom.
3. Odporúča sa vypracovať si vlastné školské a triedne programy bezpečnosti a prevencie v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach. Viac informácií na www.prevenciasikanovania.sk.
 4. Odporúča sa realizovať len odborne garantované a vopred preverené ponuky preventívnych programov s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu reprezentantov zhubných kultov, siekt či extrémistických organizácií na deti a žiakov. Prevenciu drogových závislostí a prevenciu delikvencie a kriminality realizovať ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu pod gesciou regionálneho CPPPaP.
 5. V súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. 12. 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii sa odporúča prijímať vhodné opatrenia na znižovanie rizika, že sa deti stanú obeťami sexuálneho zneužívania, vykorisťovania a detskej pornografie.
 6. V súlade s úlohami Národného programu boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011-2014 realizovať besedy s vyškolenými odbornými zamestnancami CPPPaP na tému riziká práce v zahraničí a prevencia pred neľudským zaobchádzaním, obchodovaním s ľuďmi a otrockou prácou. Odporúča sa realizovať aj preventívne kampane.
 7. V zmysle úloh vyplývajúcich zo Stratégie prevencie kriminality pre rezort školstva sa odporúča realizovať projekty a aktivity prevencie a eliminácie rizikového správania, delikvencie a kriminality, záškoláctva, šikanovania, bezpečného používania internetu, ako aj na podporu právneho vedomia detí a žiakov. Viac informácií na www.bezpre.sk.
 8. K prevencii rizikového správania sa žiakov sa odporúča vypracovať školskú stratégiu s efektívnymi postupmi riešenia vyskytujúcich sa problémov, do ktorej budú zainteresovaní všetci pedagogickí zamestnanci.
 9. Odporúča sa využívať metodické publikácie „Všetci to robia!“ a „K prevencii v škole“ zamerané na prevenciu tabakizmu a užívania alkoholu. Publikácie a informácie sú zverejnené na www.statpedu.sk.
 10. Vytvárať primerané podmienky pre prácu učiteľa - koordinátora prevencie, ktorého úlohou je v spolupráci s vedením školy navrhovať a koordinovať preventívne opatrenia školy s cieľom zvýšenia bezpečnosti v škole. Odporúča sa finančne zohľadniť náročnosť práce učiteľa – koordinátora prevencie.
 11. V súlade s článkom 28 Dohovoru o právach dieťaťa sa odporúča prijímať opatrenia na zlepšenie pravidelnej dochádzky do školy a na obmedzenie počtu tých, ktorí školskú dochádzku neukončia.
 12. V súvislosti s dodržiavaním bezpečnostných pravidiel pri práci s chemickými faktormi v základných a stredných školách sa odporúča k niektorým právnym a technickým aspektom realizácie školských chemických pokusov do pozornosti metodický materiál „Bezpečnosť pri práci s chemickými faktormi na základných a stredných školách“. Publikácia je zverejnená na www.siov.sk v menu Aktuality – Bezpečnosť pri práci.
 13. Odporúča sa základným školám zapájať sa do súťaže mladých záchranárov civilnej ochrany. Informácie sú zverejnené na www.minv.sk.

1.6.12 Výchovné poradenstvo

1. Pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi, ktorý vykonáva špecializovanú činnosť výchovného poradcu sa odporúča zostaviť týždenný rozvrh hodín tak, aby mal vytvorený dostatočný priestor na vykonávanie svojej činnosti, nepoverovať

ho ďalšími úlohami; zvýšiť informovanosť žiakov a rodičov o jeho kompetenciách na škole.

2. Podporovať zvyšovanie profesijných kompetencií výchovného poradcu (kontinuálne vzdelávanie, účasť na národných projektoch, odborných seminároch a konferenciách, činnosť v stavovských organizáciách a pod.).
3. Činnosť výchovného poradcu v základnej škole, strednej škole a v škole pre žiakov s nadaním metodicky usmerňuje CPPPaP, výchovného poradcu v špeciálnej škole centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (ďalej len „CŠPP“).

1.6.13 Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

1. Ak je dieťa v dlhodobej starostlivosti odborného pracoviska nezaradeného do siete škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania Slovenskej republiky (ďalej len „siet“), ktoré vykonáva psychologickú a špeciálno-pedagogickú diagnostiku, môžu sa pri jeho diagnostike využiť podklady z odborných vyšetrení vypracovaných týmto pracoviskom.
2. Frekvenciu rediagnostických vyšetrení detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) neurčuje žiadny všeobecne záväzný právny predpis. Poradenské zariadenia rediagnostiku vykonávajú na základe podnetu školy, školského zariadenia alebo školského inšpektora, pri odôvodnenom predpoklade, že je nevyhnutné vykonať také úpravy výchovy, vzdelávania dieťaťa a usmernení vo vzťahu k optimalizácii jeho psychofyzického vývinu, ktoré nemôžu vychádzať z pôvodne určenej diagnózy dieťaťa. O rediagnostiku dieťaťa môže požiadať aj zákonný zástupca dieťaťa. Rediagnostické vyšetrenie žiakov nie je potrebné vykonať všetkým žiakom pri ich prijímaní do stredných škôl, odborných učilíšť a praktických škôl; vykoná sa, ak je odôvodnený predpoklad, že sa zmenil charakter ich ŠVVP.
3. Odporúča sa vykonanie rediagnostiky žiakov so zdravotným znevýhodnením vo všetkých formách ich vzdelávania po prvom roku povinnej školskej dochádzky s cieľom prehodnotiť vhodnosť formy a obsahu ich vzdelávania. V ďalších ročníkoch vykonanie rediagnostiky uskutočniť, ak je na to dôvod indikovaný vyučujúcim pedagógom žiaka, školským špeciálnym pedagógom, poradenským zariadením, školským inšpektorom alebo zákonným zástupcom dieťaťa.
4. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka so zdravotným znevýhodnením dodržiavať ustanovenie § 55 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z., zásady podľa prílohy č. 2 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a vychádzať z odporúčaní príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka a príslušného vzdelávacieho programu pre žiaka so zdravotným znevýhodnením.
5. Problémy, ktoré má žiak vo výchovno-vzdelávacom procese z dôvodu vývinu v podmienkach SZP, diagnostikuje poradenské zariadenie ako ŠVVP.
6. Odporúča sa riaditeľom škôl na účel skvalitnenia podmienok výchovy a vzdelávania detí a žiakov so ŠVVP v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi zabezpečiť asistenta učiteľa a vytvárať pracovné miesta odborných zamestnancov na školách; v prípade, ak nie je možné zabezpečiť asistenta učiteľa, využívať možnosť účasti zákonného zástupcu na výchove a vzdelávaní po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.
7. Asistent učiteľa je pedagogickým zamestnancom školy, ktorý podľa požiadaviek učiteľa môže so žiakom pracovať aj samostatne.

8. U detí a žiakov so ŠVVP dôsledne dodržiavať pokyny a odporúčania príslušného poradenského zariadenia pre prácu s nimi a zohľadňovanie ich potrieb vo výchovno-vzdelávacom procese.
9. Zriaďovať triedy pre žiakov so ŠVVP po dôslednej analýze priestorových a personálnych možností školy.
10. Pri vzdelávaní žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou sa odporúča používať augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK).

1.6.14 Súťaže

1. Ministerstvo je vyhlasovateľom súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení, ktoré sa konajú v súlade so zaregistrovanými organizačnými poriadkami.
2. Zoznam predmetových olympiád a súťaží zabezpečovaných IUVENTOU je zverejnený na www.olympiady.sk.
3. Zoznam súťaží zabezpečovaných Štátnym inštitútom odborného vzdelávania (ďalej len „ŠIOV“) je zverejnený na www.siov.sk.
4. Zoznam ostatných súťaží je zverejnený na www.minedu.sk v časti Regionálne školstvo – Súťaže detí a žiakov.
5. Zoznam športových súťaží je zverejnený na www.minedu.sk v menu Šport - Šport a zdravie a na www.skolskysport.sk. Prihlasovanie škôl prebieha prostredníctvom www.skolskysport.sk, kde sú zverejnené aj platné pravidlá a propozície v menu danej súťaže.

1.6.15 Podnikateľské zručnosti

1. Na všetkých typoch stredných škôl pokračuje vyučovanie odborného predmetu Ekonomické cvičenia v cvičnej firme, v študijnom odbore obchodná akadémia vyučovanie odborných predmetov Cvičná firma a Cvičná firma – praktikum. Informácie k vyučovaniu cvičnej firmy sú zverejňované na www.siov.sk v časti Slovenské centrum cvičných firiem.
2. Na podporu podnikateľských zručností a schopností na všetkých typoch stredných škôl pokračuje vyučovanie predmetu aplikovaná ekonómia – www.ae.jasr.sk.
3. Stredné školy môžu pokračovať vo vyučovaní predmetu podnikanie v cestovnom ruchu v rámci podpory podnikateľského, ekonomického a finančného vzdelávania na Slovensku – www.pvcr.jasr.sk.
4. V súlade s potrebami praxe a pre skvalitnenie tvorby a riadenia projektov sa odporúča vyučovanie voliteľného predmetu Základy podnikateľského myslenia – tvorba projektov.
5. Stredným školám sa odporúča zapájať sa do projektov cvičná firma prostredníctvom ŠIOV a projektov aplikovaná ekonómia a podnikanie v cestovnom ruchu v Junior Achievement Slovensko. Informácie sú zverejnené na www.siov.sk a www.jasr.sk.
6. Stredným školám sa odporúča prezentovať sa na 22. ročníku celoslovenskej prezentačnej výstavy výrobkov a služieb žiakov stredných škôl JUVYR.
7. Žiaci stredných škôl môžu prezentovať kľúčové kompetencie vrátane podnikateľských zručností na 16. ročníku Medzinárodného veľtrhu cvičných firiem.

1.6.16 Finančná gramotnosť

1. Základným a stredným školám sa odporúča implementovať do ŠkVP témy Národného štandardu finančnej gramotnosti, ktorý je zverejnený na www.siov.sk a www.statpedu.sk.

2. Odporúča sa realizovať projekty a aktivity na podporu a zvýšenie finančnej gramotnosti. Viac informácií na www.viacakopeniaze.sk.

1.6.17 Informačné a komunikačné technológie

1. V školách vytvárať priaznivé prostredie na implementáciu inovačných pedagogických metód s využitím informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) a venovať pozornosť rozvíjaniu kompetencií detí a žiakov v tejto oblasti.
2. Zvýšenú pozornosť venovať ochrane detí a žiakov pri používaní internetu a využívať stránky k bezpečnému používaniu internetu www.bezpecnenainternete.sk, www.zodpovedne.sk, www.stopline.sk, www.ovce.sk, www.pomoc.sk.
3. Ako doplnok ku klasickým výučbovým metódam sa školám odporúča využívať digitálny vzdelávací obsah schválený Štátnym pedagogickým ústavom (ďalej len „ŠPÚ“).
4. Školám sa odporúča zapájať do medzinárodného partnerstva škôl eTwinning, ktorý podporuje rozvoj spolupráce európskych škôl prostredníctvom využívania IKT a komunikácie v cudzom jazyku. Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Medzinárodná spolupráca.

1.6.18 Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov

1. Ministerstvo zverejňuje výzvy na podanie žiadosti o financovanie rozvojových projektov a poskytnutie dotácií v súlade so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.
2. Výzvy na predkladanie žiadostí o financovanie rozvojových projektov sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Rozvojové projekty v regionálnom školstve.
3. Výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácií v oblasti regionálneho školstva sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Výzvy na dotácie MŠVVaŠ SR.

2 ŠKOLY

1. Sledovať aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní, vzdelávacích programoch, pedagogických dokumentoch a aktualizovaných dokumentoch na www.minedu.sk, www.statpedu.sk, www.siov.sk, www.vudpap.sk a ďalších organizácií.
2. V základných a stredných školách venovať pozornosť dôslednému vypracovaniu učebných osnov všetkých predmetov v rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom príslušného štátneho vzdelávacieho programu (ďalej len „ŠVP“) a učebným plánom školy.
3. Prezentovať, rozširovať a adaptovať najlepšiu národnú a medzinárodnú pedagogickú prax v školách a školských zariadeniach s cieľom poskytnúť čo najširšej verejnosti adekvátne informácie, ktoré napomôžu zvyšovaniu kvality výchovy a vzdelávania. Prezentovať prirodzené vzory a autority z radov pedagogických zamestnancov.

2.1 Materské školy

1. Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania sa v materskej škole vydáva v posledný deň školského vyučovania v danom školskom roku s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roku. Ak tento dátum vychádza napr. na sobotu alebo nedeľu, vydáva sa s dátumom posledného pracovného dňa pred týmto dátumom. Vydaniu osvedčenia nepredchádza žiadne hodnotenie dieťaťa. Rovnaké osvedčenie získavajú deti

absolvujúce bežnú materskú školu, ako aj deti absolvujúce špeciálnu materskú školu, alebo ktoré boli vzdelávané v špeciálnej triede bežnej materskej školy. Pri vydávaní osvedčenia sa individuálne posudzuje absencia detí na výchove a vzdelávaní počas posledného ročníka v materskej škole. Deťom, o ktorých materská škola vie, že budú mať odložené plnenie povinnej školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v nasledujúcom školskom roku, sa osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania nevydáva.

2. Individuálnym prístupom k deťom, ktoré priebežne nedosahujú očakávanú úroveň pripravenosti na primárne vzdelávanie v základnej škole, alebo majú odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky, zvyšovať ich pripravenosť na primárne vzdelávanie v základnej škole. Grafomotorické zručnosti detí zlepšovať cielene s využitím vhodných písadiel a materiálov, premyslene vyberať a využívať predlohy a pracovné listy. Stimulovať správnu výslovnosť hlások a hláskových skupín a rozvíjať komunikačné schopnosti detí. Logopedickú starostlivosť nepovažovať za krúžkovú činnosť, môže sa realizovať v materskej škole aj v dopoludňajších hodinách.
3. Pri uplatňovaní zážitkového učenia dôsledne premyslieť obsah aktivít a voliť formy a metódy primerané detskému chápaniu, rešpektujúce aktuálnosť a uplatniteľnosť v reálnych životných situáciách; rešpektovať osobitosti učenia sa detí predškolského veku. Eliminovať v záujme zachovávania psychohygieny detí dlhotrvajúce riadené aktivity. Nepoužívať spôsob vyučovania uplatňovaný v základnej škole.
4. Podporovať experimentovanie a bádanie detí, hodnotiace a sebahodnotiace zručnosti vo vzťahu k vlastnému pokroku. Stimulovať sociálny, emocionálny a morálny vývin detí; rozvoj tvorivého a kritického myslenia; schopnosť pracovať spoločne, vzájomne sa rešpektovať.
5. Pri prijímaní na predprimárne vzdelávanie rešpektovať právo dieťaťa na zabezpečenie výchovy a vzdelávania v štátnom jazyku a materinskom jazyku. V školskom poriadku vypracovať podrobnosti o prijímaní dieťaťa do materskej školy, zaradení na adaptačný pobyt alebo diagnostický pobyt dieťaťa v materskej škole, prerušení dochádzky dieťaťa, o predčasnom ukončení predprimárneho vzdelávania a preberaní detí z materskej školy.
6. V spolupráci so zriaďovateľmi zabezpečovať
 - a) predprimárne vzdelávanie čo najväčšieho počtu detí rozširovaním kapacitných podmienok aj v zadaptovaných priestoroch; k zvýšeniu počtu detí v triede pristupovať len vo výnimočných prípadoch v súlade s platnou legislatívou, bezpečnostnými predpismi a dodržaním požadovanej výchovno-vzdelávacej činnosti,
 - b) výchovno-vzdelávaciu činnosť kvalifikovanými pedagogickými zamestnancami; dodržiavať stanovený počet pedagogických zamestnancov určených na triedu s celodennou a poldennou výchovou a vzdelávaním.
7. Odporúča sa nadväzovať a rozvíjať partnerské vzťahy materských škôl s inštitúciami predprimárneho vzdelávania v zahraničí aj v rámci aktivít profesijných združení Spoločnosti pre predškolskú výchovu a Slovenského výboru svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (OMEP).

2.2 Základné školy

1. Odporúča sa využívať komplexné aktivizujúce vyučovacie metódy (problémová metóda, projektová metóda, skupinové a kooperatívne vyučovanie atď.), ako aj ďalšie metódy a edukačné programy overené v rámci projektov experimentálneho overovania.
2. Pri zápise detí do prvého ročníka základnej školy sa odporúča účasť psychológa, špeciálneho pedagóga, učiteľa materskej školy a asistenta učiteľa.

3. Zintenzívniť spoluprácu s poradenskými zariadeniami najmä pri zaraďovaní detí do nultých ročníkov; dodržiavať zákonný počet žiakov v triedach nultých ročníkov.
4. Podmienky rozhodnutia o odklade plnenia povinnej školskej dochádzky sa od 1. januára 2013 zmenili; platí ustanovenie §19 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z.
5. Podmienky prijatia dieťaťa do nultého ročníka základnej školy sa nezmenili; platí ustanovenie §19 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z.
6. Žiak, ktorý plní povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom v škole mimo územia SR alebo sa vzdeláva v škole zriadenej iným štátom na území SR, vykonáva komisionálne skúšky z predmetov, ktoré sa v tejto škole nevyučovali (spravidla slovenský jazyk, vlastiveda, geografia, dejepis – učivo venované SR, národným dejinám a pod.). Žiak, ktorý plní osobitný spôsob školskej dochádzky individuálnym vzdelávaním (nie v škole) v zahraničí, vykoná skúšky zo všetkých povinných vyučovacích predmetov učebného plánu príslušného ročníka kmeňovej školy.
7. Najvyšší počet žiakov v triedach základných škôl sa môže od 1. septembra 2013 zvýšiť o troch žiakov v súlade s § 29 ods. 13 zákona č. 245/2008 Z. z.
8. S účinnosťou od 1. septembra 2014 platia ďalšie predpoklady pre prijatie žiaka do prvého ročníka študijných odborov stredných škôl – viac informácií v časti 2.3 Stredné školy.
9. Ministerstvo vytvára aj v tomto školskom roku podmienky na zvyšovanie bezpečnosti detí a žiakov v premávke na pozemných komunikáciách prostredníctvom zabezpečenia ich výcviku na detských dopravných ihriskách (ďalej len „DDI“). Základné školy zabezpečujú praktický výcvik a teoretické vyučovanie pre svojich žiakov na stálych DDI v mieste sídla školy alebo v jej blízkom okolí. Pokiaľ je stále DDI príliš vzdialené od sídla školy alebo je ťažko dosiahnuteľné z hľadiska dopravnej dostupnosti, môže praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečiť aj prenosné DDI. Prenosné DDI zabezpečujú praktický výcvik a teoretické vyučovanie iba v obciach, v ktorých nie je zriadené stabilné DDI. Praktický výcvik a teoretické vyučovanie zabezpečujú DDI, ktorým ministerstvo poskytlo dotáciu, podľa „Tematického plánu dopravnej výchovy žiakov základných škôl na detských dopravných ihriskách“. Na týchto DDI sa praktický výcvik a teoretické vyučovanie poskytuje bezplatne. Zoznam uvedených DDI a ďalšie informácie sú zverejnené na www.minedu.sk.
10. V záujme zvýšenia záujmu žiakov o technické študijné odbory v stredných školách klásť väčší dôraz na vyučovanie matematiky a prírodovedných predmetov úpravou ŠVP pre ISCED 1 a ISCED 2. Pripravuje sa zosúladenie obsahu vzdelávania s aktuálnymi potrebami trhu práce. Z uvedeného dôvodu odporúčame školám a ich zriaďovateľom venovať zvýšenú pozornosť materiálno-technickému a priestorovému zabezpečeniu odborných učebných predmetov biológia, fyzika, chémia a technika.

2.3 Stredné školy

1. S účinnosťou od 1. septembra 2014 zákonom č. 324/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 324/2012 Z. z.“), sú zavedené ďalšie predpoklady pre prijatie žiaka do prvého ročníka študijných odborov stredných škôl. Do prvého ročníka štvorročného vzdelávacieho programu v gymnáziách a do prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu bilingválneho štúdia je to priemerný prospech do 2,0 z povinných vyučovacích predmetov určených rámcovým učebným plánom pre druhý stupeň základnej školy na konci druhého polroku štúdia predposledného ročníka štúdia a na konci prvého polroku posledného ročníka štúdia na základnej škole. Do študijných odborov stredných odborných škôl je to

priemerný prospech do 2,75 z tých istých predmetov. Do priemeru sa nezapočítava priemer z vyučovacích predmetov s výchovným zameraním. Zároveň sa zavádza požiadavka na splnenie tejto podmienky priemerného prospechu i na konci druhého polroku posledného ročníka štúdia. Uvedené predpoklady pre prijatie sa nevzťahujú na prijatie žiakov do prvého ročníka osemročného vzdelávacieho programu gymnázia, do prvého ročníka osemročného vzdelávacieho programu konzervatória a do prvého ročníka šesťročného vzdelávacieho programu vyššieho odborného vzdelávania v konzervatóriu.

2. S účinnosťou od 1. januára 2013 zákonom č. 324/2012 Z. z. sa zavádzajú povinné prijímacie skúšky na stredné školy pre študijné odbory stredných škôl. Riaditeľ strednej odbornej školy môže po prerokovaní v pedagogickej rade školy určiť kritériá na prijatie uchádzačov bez prijímacej skúšky alebo jej časti do prvého ročníka vzdelávacieho programu nižšieho stredného odborného vzdelávania a do prvého ročníka vzdelávacieho programu stredného odborného vzdelávania.
3. Najvyšší počet žiakov v triedach stredných škôl sa môže od 1. septembra 2013 zvýšiť o troch v súlade s § 33 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z.
4. ŠVP pre gymnáziá a konzervatória sú zverejnené na www.statpedu.sk. Rámcové učebné plány neurčujú rozdelenie počtu hodín pre jednotlivé predmety a obsah vzdelávania v ŠVP nie je viazaný na ročníky, jeho usporiadanie je v kompetencii školy. Prílohy ŠVP pre jednotlivé ročníky neobsahujú časovú dotáciu tematických celkov. Prílohy ŠVP pre ročníky definujú obsahový a výkonový štandard. V kompetencii školy je spôsob dosiahnutia požadovaného vzdelávacieho štandardu na konci jednotlivých stupňov vzdelávania.
5. ŠVP pre stredné odborné školy, metodika tvorby ŠkVP pre stredné odborné školy a vzorové ŠkVP sú zverejnené na www.siov.sk.
6. Normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre učebné a študijné odbory stredných odborných škôl sú zverejnené na www.siov.sk.
7. Zoznam študijných a učebných odborov stredných odborných škôl a konzervatórií, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2013/2014 a ktorých experimentálne overovanie bude úspešne ukončené dňa 31. augusta 2013, je zverejnený na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Stredoškolské vzdelávanie a výchova – Experimentálne overovanie v stredných odborných školách a konzervatóriách.
8. V humanitne orientovaných študijných odboroch skupín 68 Právne vedy, 75 Pedagogické vedy, 76 Učiteľstvo sa odporúča využívať Metodickú príručku pre vyučovanie ľudských práv v odbornom vzdelávaní a príprave.
9. Informačný bulletin, určený pre stredné odborné školy, vychádza elektronicky a je zverejnený na www.siov.sk.
10. Riaditeľom stredných odborných škôl sa odporúča dôsledne a v dostatočnom časovom predstihu predkladať stavovským a profesijným organizáciám na vyjadrenie obsah odbornej zložky maturitnej skúšky, obsah záverečnej skúšky a obsah absolventskej skúšky.
11. Podporovať vznik a činnosť žiackych školských rád, ich aktívnu participáciu na organizovaní života školy a na tvorbe a dodržiavaní školského poriadku.

2.4 Školská integrácia

1. Dieťa a žiak so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním v materskej, základnej alebo strednej škole môže byť vzdelávaný formou školskej integrácie po predložení žiadosti

zákonného zástupcu dieťaťa o školskú integráciu a vyjadrenia poradenského zariadenia k forme vzdelávania na základe diagnostikovaných ŠVVP.

2. O prijatí dieťaťa alebo žiaka do školy, vrátane dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP, rozhoduje riaditeľ školy podľa § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. Ak sa ŠVVP dieťaťa alebo žiaka prejavia v priebehu jeho školskej dochádzky a je potrebná zmena formy vzdelávania, po splnení predpísaných náležitostí k zmene formy vzdelávania, riaditeľ školy ďalšie rozhodnutie o prijatí žiaka do školy nevydáva.
3. Pri vypracúvaní individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) pre deti a žiakov so ŠVVP sa školám odporúča spolupracovať s poradenským zariadením, ktoré žiaka diagnostikovalo; na uvedený účel je možné využívať tiež služby, ktoré poskytuje Detské centrum VÚDPaP.
4. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s intelektovým nadaním je potrebné vychádzať zo ŠkVP pre žiakov bežnej triedy, v ktorej je žiak zaradený. ŠVP pre príslušný druh školy pre žiakov s intelektovým nadaním je zverejnený na www.vudpap.sk.
5. Metodické usmerňovanie pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním vzdelávaných v školskej integrácii zabezpečuje VÚDPaP. Príslušná dokumentácia je zverejnená na www.vudpap.sk.
6. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s mentálnym postihnutím integrovaných v bežnej triede základnej školy je potrebné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím a rámcového obsahu vzdelávania špeciálnej základnej školy príslušného variantu. Učebný plán integrovaných žiakov je rovnaký ako ostatných žiakov triedy; žiaci môžu absolvovať aj vyučovací predmet cudzí jazyk, pričom sa na nich kladú primerané nároky. V predmetoch výchovno-estetického zamerania je možné vzdelávať týchto žiakov podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy.
7. Žiakov s mentálnym postihnutím vzdelávaných v školskej integrácii v bežnej triede základnej školy je možné hodnotiť aj s využitím Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, alebo Metodického pokynu č. 35/2011 na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, alebo Metodického pokynu č. 36/2011 na hodnotenie žiakov s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia. Títo žiaci dostávajú rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci, v doložke vysvedčenia sa uvedie príslušný variant (variant A, B alebo C), v ktorom sa vzdelávajú.
8. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím v bežnej triede základnej školy je potrebné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ISCED 1 – primárne vzdelávanie.
9. Žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím hodnotíme podľa Metodického pokynu č. 31/2011 na hodnotenie žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím ISCED 1 - primárne vzdelávanie.
10. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia v bežnej triede základnej školy je potrebné vychádzať zo vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia ISCED 1 – primárne vzdelávanie; ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie.
11. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so zdravotným znevýhodnením vzdelávaného v školskej integrácii, ktorého IVP zahŕňa aj

úpravu obsahu vzdelávania niektorého vyučovacieho predmetu, nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť, avšak len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neurčuje, že žiak vzdelávaný v školskej integrácii nemôže opakovať ročník.

12. Metodické usmerňovanie pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných v školskej integrácii zabezpečuje ŠPÚ. Príslušná dokumentácia je zverejnená na www.statpedu.sk.
13. Zamerať kontrolnú činnosť na integrovaných žiakov, na dodržiavanie odporúčaní poradenského zariadenia pre prácu s nimi a na zohľadňovanie ich potrieb vo výchovno-vzdelávacom procese (využívanie individuálneho prístupu, diferenciacie úloh, kompenzačných pomôcok, alternatívnych spôsobov hodnotenia, sebahodnotenia, zapojenia integrovaných žiakov do vyučovacej hodiny a i.).
14. Odporúča sa riaditeľom škôl naďalej v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečovať personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky na vzdelávanie detí a žiakov v školskej integrácii. Ak škola vzdeláva žiakov v školskej integrácii, je nevyhnutné aby mala školského špeciálneho pedagóga.
15. Odporúča sa riaditeľom škôl zabezpečiť vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti metodického prístupu k integrovaným žiakom.
16. Zriaďovatelia a riaditelia škôl, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným znevýhodnením v školskej integrácii, vytvárajú v rámci svojich možností podmienky na vyučovanie špecifických predmetov napr. rozvíjanie špecifických funkcií, individuálna logopedická intervencia, priestorová orientácia a voliteľné predmety zamerané napr. na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov aj v spolupráci s príslušným poradenským zariadením.
17. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia redukovaný obsah vzdelávania, sa táto skutočnosť uvádza v doložke vysvedčenia.
18. V prihláške na vzdelávanie na strednej škole je potrebné uviesť uchádzačovi so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním, vzdelávanému v školskej integrácii, príslušný kód integrácie.
19. Odporúča sa špeciálnym školám spolupracovať (odborne a metodicky) so školami bežného typu, ktoré zabezpečujú vzdelávanie integrovaných žiakov.

2.5 Špeciálne školy, špeciálne triedy

1. Podmienky a postup na prijatie žiaka do špeciálnej triedy v základnej škole a špeciálnej triedy v strednej škole sú rovnaké ako pre prijatie žiaka do špeciálnej školy; prijímať žiaka na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia.
2. Do špeciálnych škôl a špeciálnych tried sa neprijímajú intaktní žiaci formou tzv. obrátenej integrácie, ak to nie je predmetom schváleného experimentálneho overovania podľa § 14 zákona č. 245/2008 Z. z.

3. Zákonný zástupca žiaka so zdravotným znevýhodnením má právo nesúhlasiť so vzdelávaním svojho dieťaťa v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo v škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.
4. V špeciálnych triedach základných škôl a v špeciálnych triedach stredných škôl sa vyučuje podľa príslušného vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre školy pre týchto žiakov. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne v niektorých vyučovacích predmetoch, napr. výchovno-estetického zamerania.
5. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin (napr. výrazne nerovnomerná štruktúra schopností, viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii s vývinovými poruchami učenia, kombinácia zdravotného alebo sociálneho znevýhodnenia s nadaním a pod.) nie je postup podľa učebných osnov pre príslušnú školu alebo príslušného ŠkVP optimálny, je vhodné postupovať podľa IVP. Takéto vzdelávanie je potrebné zaznamenať do doložky vysvedčenia, napr. žiak bol vzdelávaný podľa IVP.
6. Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím v rámci voliteľných hodín umožňujú aj vyučovanie cudzieho jazyka. Ak škola bude vyučovať cudzí jazyk, jeho učebné osnovy musia byť súčasťou ŠkVP a predmet musí byť uvedený v učebnom pláne.
7. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho vzdelávacích potrieb, riaditeľ špeciálnej školy navrhne vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá výchovno-vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje.
8. Žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávaní v špeciálnych triedach základných škôl dostávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako žiaci špeciálnej základnej školy, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami a mentálnym postihnutím ako žiaci základnej školy pre žiakov s autizmom, žiaci s iným druhom zdravotného znevýhodnenia v špeciálnych triedach základných a stredných škôl na tlačive určenom pre bežné triedy príslušnej školy.
9. V doložke vysvedčenia žiaka, vzdelávaného podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, sa uvedie príslušný variant (variant A,B alebo C), v ktorom sa žiak vzdeláva.
10. Pri zmene vzdelávacieho variantu žiaka špeciálnej základnej školy sa rozhodnutie o preradení do iného variantu nevydáva. Zmenu variantu uskutočniť k začiatku školského roka, prípadne polroka, po kompletnom diagnostickom vyšetrení ČŠPP a návrhu školy, po prerokovaní s rodičom, resp. zákonným zástupcom.
11. Počas vyučovania zadávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky, rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie, rozvíjať kompetencie v oblasti digitálnej gramotnosti, používať kompenzačné pomôcky, najmä u žiakov s viacnásobným postihnutím.
12. Žiakom, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy a ich vzdelávanie je na základe písomného vyjadrenia lekára a poradenského zariadenia kontraindikáciou k zdravotnému stavu, sa vzdelávanie neposkytuje, pokiaľ na to nepominú dôvody.
13. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so zrakovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné

podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov v Braillovom písme, digitálnej alebo zvukovej úprave.

14. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so sluchovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov a pracovných zošitov.
15. V základných školách pre žiakov so sluchovým postihnutím sa odporúča vyučovať voliteľný predmet slovenský posunkový jazyk pre prípravný až štvrtý ročník a piaty až deviaty ročník základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím. Obsah vzdelávania voliteľného predmetu je zverejnený na www.statpedu.sk v časti Vzdelávacie programy pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením.

2.6 Základné umelecké školy

1. Od školského roku 2008/2009 poskytujú základné umelecké školy primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Žiaci 1. až 4. ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia a žiaci 1. a 2. ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy sa v školskom roku 2013/2014 vzdelávajú podľa ŠkVP.
2. ŠVP základnej umeleckej školy – Primárne umelecké vzdelanie, ŠVP základnej umeleckej školy – Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie, schválené učebné plány a učebné osnovy sú zverejnené na www.statpedu.sk.
3. Žiaci posledného ročníka primárneho umeleckého vzdelávania, nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania, druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých ukončujú štúdium záverečnou skúškou. Škola im vydá záverečné vysvedčenia podľa § 11 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení vyhlášky č. 245/2011 Z. z.
4. Učebné plány pre hudobný, tanečný, literárno-dramatický a výtvarný odbor základnej umeleckej školy, ktoré schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 20. augusta 2009 pod číslom CD-2009-27474/21375-1:911, sú súčasťou ŠVP základnej umeleckej školy pre primárne umelecké vzdelanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých.
5. V školskom roku 2013/2014 sa podľa nich postupuje v prípravnom štúdiu, v prvej časti prvého stupňa základného štúdia a v 1. a 2. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. V každom nasledujúcom školskom roku sa bude podľa nich postupovať v ďalších nasledujúcich ročníkoch druhej časti prvého stupňa základného štúdia. V 3. a vo vyšších ročníkoch druhej časti prvého stupňa základného štúdia, v druhom stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých sa v školskom roku 2013/2014 postupuje podľa učebných plánov pre základnú umeleckú školu, ktoré schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dňa 22. 12. 2003 pod číslom 11215/2003 s platnosťou od 1. septembra 2004.
6. Riaditelia základných umeleckých škôl vysielajú učiteľov ako pedagogický sprievod, pozorovateľov alebo členov odborných komisií a porôt na súťaže, záverečné skúšky, tvorivé dielne a prehliadky formou pracovných ciest.

2.7 Jazykové školy

1. Oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky vydá ministerstvo na základe žiadosti jazykovej školy zaradenej v sieti a na základe splnenia podmienok ustanovených vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole.

2. Zoznam jazykových škôl, ktoré majú vydané oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky, je aktualizovaný a zverejnený na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Vzdelávanie v jazykových školách.

3 ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v školských zariadeniach sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo.

3.1 Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia

3.1.1 Školský klub detí

1. Skvalitnením spolupráce so základnou školou a zriaďovateľmi odporúča sa umožniť deťom zo SZP pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.
2. Na skvalitnenie využívania voľného času sa odporúča ustanoviť v školských kluboch detí, ktoré sú súčasťou základnej školy, kariérovú pozíciu – koordinátor voľného času.

3.1.2 Centrum voľného času

1. Pravidelná výchovno-vzdelávacia činnosť v záujmových útvaroch centra voľného času (ďalej len "centra") sa vykonáva v súlade s výchovným programom centra a podľa rozvrhu týždennej činnosti. Frekvencia vykonávanej záujmovej činnosti, jej obsahu a počtu členov je zaznamenávaná v triednej knihe vychovávateľom.
2. Riaditeľ centra zodpovedá za
 - a) vypracovanie a zverejnenie výchovného programu, ktorý predkladá na schválenie rade centra a zriaďovateľovi,
 - b) otvorenie alebo ukončenie činnosti záujmových útvarov podľa počtu prijatých účastníkov,
 - c) prípravu, resp. aktualizáciu rozvrhu týždennej činnosti.
3. V rámci kontrolnej činnosti venovať systematickú pozornosť organizácii a výkonu pravidelnej záujmovej činnosti záujmových útvarov podľa rozvrhu týždennej činnosti, zamerať pozornosť na aktuálne a pravidelné vedenie triednych kníh.
4. Počet účastníkov v záujmovom útvaru sa zohľadňuje a odvíja od:
 - a) formy záujmovej činnosti,
 - b) druhu záujmovej činnosti s dôrazom na dodržiavanie bezpečnosti,
 - c) veku a stavu účastníkov.
5. V rámci metodickej činnosti centier využívať možnosť akreditovať si vzdelávacie programy prostredníctvom Akreditačnej komisie pre špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou, zriadenej v zmysle zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou. Príslušné informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk v menu Legislatíva - Akreditačná komisia.

3.1.3 Školský internát

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov sa odporúča systémovo uplatňovať tvorivo-humanistický model výchovy a vzdelávania, v centre

pozornosti ktorého je žiak, jeho potreby a záujmy, a to v primeranom pomere s jeho vedením k zodpovednosti za svoj vlastný rozvoj.

2. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov s orientáciou na rozvoj ich osobnosti, s cieľom pripraviť ich na aktívny život v otvorenej informačnej a multikultúrnej spoločnosti.
3. Podporovať účasť vychovávateľov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.
4. Študentov vysokých škôl sa odporúča ubytovávať v školských internátoch len po ubytovaní všetkých žiakov stredných škôl.
5. Venovať sa prevencii proti drogám, agresivite a šikanovaniu kvalitnou a pestrou ponukou záujmových a relaxačných činností.

3.2 Špeciálne výchovné zariadenia

1. V liečebno-výchovných sanatóriách sa odporúča aktívne spolupracovať s rodičmi a realizovať spoločné reedukačno-rekondičné pobyty pre deti a rodičov za asistencie odborných zamestnancov liečebno-výchovného sanatória.
2. V špeciálnych výchovných zariadeniach, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť a ochranná výchova, sa odporúča uskutočňovať činnosť podľa individuálnych reedukačných programov vypracovaných pre každé dieťa zvlášť.
3. Prijatť účinné opatrenia na posilnenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení v zmysle platnej legislatívy, s cieľom predchádzať agresivite detí. Počas nočnej prevádzky zabezpečiť službu minimálne dvomi zamestnancami, v prípade umiestnenia žiakov na niekoľkých podlažiach viacerými.
4. Vykonávať reedukáciu v prostredí, približujúcom sa rodinnému prostrediu, podľa možností v úzkej spolupráci s rodinou, s využitím individuálneho a skupinového poradenstva a terapie kvalifikovanými odborníkmi.
5. Podľa možností aktívne zapájať rodičov do reedukačného procesu s dôrazom na spoluprácu odborníkov s rodičmi detí.
6. Spolupracovať so zriaďovateľmi vo veci zverejňovania informácií o aktuálne voľných lôžkových kapacitách v diagnostických centrách a reedukačných centrách s cieľom bezodkladného riešenia umiestnenia dieťaťa na základe jeho potrieb.
7. V súvislosti s periodickými návštevami Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT) sa odporúča klásť dôraz na dôkladné dodržiavanie príslušných predpisov a na požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 26/1995 Z. z.).
8. Odporúča sa systematicky zdokonaľovať praktické výchovné zručnosti zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení formou dlhodobých výcvikov v skupinovom poradenstve a v skupinových formách práce s deťmi a mládežou, ohrozenou sociálnou patológiou.

3.3 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

1. V správach z diagnostických vyšetrení uvádzať jednoznačne druh zdravotného znevýhodnenia alebo iných ŠVVP a návrh na formu vzdelávania.
2. V správach z odborných vyšetrení v časti odporúčania konkretizovať vyučovacie predmety, v ktorých sa odporúča úprava učebných osnov; uviesť, či sa odporúča obsahová

úprava učebných osnov alebo iba špecifické postupy a prístupy vo výchove a vzdelávaní integrovaných žiakov.

3. V prípade, že pri určení diagnózy dieťaťa alebo inej odbornej intervencii sa využíva spolupráca zamestnancov oboch typov poradenských zariadení, písomné vyjadrenie pre potreby školy vydáva riaditeľ toho poradenského zariadenia, ktoré má dieťa vo svojej starostlivosti podľa príslušných ustanovení zákona č. 245/2008 Z. z., vrátane neštátneho poradenského zariadenia zaradeného v sieti.
4. Ak pri určovaní školskej spôsobilosti CPPPaP zistí, že dieťa má zdravotné postihnutie, ktoré sa pôvodne nepredpokladalo, alebo naopak, ak sa u dieťaťa, ktorému školskú spôsobilosť zisťovalo ČŠPP pri podozrení zo zdravotného postihnutia, zdravotné postihnutie nepotvrdí, doklad vydaný o školskej spôsobilosti, alebo o tom, že školskú spôsobilosť nedosiahlo, platí. Ďalšiu potrebnú starostlivosť, vrátane prípravy dokumentácie, poskytuje poradenské zariadenie vecne príslušné podľa platnej legislatívy; do dokumentácie, ktorú vedie o dieťati, priloží záver o výsledku z vyšetrenia školskej spôsobilosti dieťaťa vykonanú iným poradenským zariadením.
5. Vyšetrenie školskej spôsobilosti detí, ktoré svoj oneskorený vývin majú na základe SZP, z ktorého pochádzajú, vykonáva CPPPaP.
6. Pri zisťovaní školskej spôsobilosti detí venovať osobitnú pozornosť deťom zo SZP, najmä deťom z marginalizovaných komunít. Ak sa vyšetrením zistí, že dieťa nedosiahlo školskú spôsobilosť z dôvodu SZP, nenavštevuje materskú školu a nie je predpoklad dosiahnutia školskej spôsobilosti v období odkladu školskej dochádzky cieľenými postupmi (napr. pravidelnou dochádzkou do materskej školy, stimulačnými a rozvíjajúcimi programami), je vhodnejším postupom zaradiť dieťa do nultého ročníka alebo využiť ďalšie formy výchovy a vzdelávania.
7. Odporúča sa sledovať deti s odkladom začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie.
8. OŠ ObÚ vytvárajú podmienky na pôsobenie ČŠPP ako zdrojových centier a terénnych špeciálnych pedagógov a podporujú vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov CPPPaP a ČŠPP, vrátane neštátnych poradenských zariadení zaradených v sieti vo svojej územnej pôsobnosti.
9. Pri poskytovaní odbornej starostlivosti uplatňovať zodpovedajúce psychologické, špeciálno-pedagogické a liečebno-pedagogické metódy a postupy.
10. Pri poskytovaní logopedickej starostlivosti odporúča sa poradenským zariadeniam postupovať v súlade s metodickým usmernením č. 2011-5566/23356:14-914, vydaným ministerstvom, ktoré upravuje podrobnosti k pôsobnosti, zameraniu a vykonávaniu odborných činností školského logopéda.
11. Adresár ČŠPP je zverejnený na www.statpedu.sk v časti Deti a žiaci so zdravotným znevýhodnením - Školská integrácia. Na účel jeho aktualizovania je potrebné zaslať k 15. septembru ŠPÚ – oddeleniu pre špeciálnu pedagogiku, aktuálne kontaktné údaje, a to poštovou adresu, mailovú adresu a telefonický kontakt.
12. Spolupracovať pri tvorbe IVP, najmä so školami, v ktorých nie je zriadené miesto školského špeciálneho pedagóga.
13. Odporúča sa CPPPaP
 - a) realizovať programy v oblasti prevencie sexuálneho násillia páchaného na deťoch a prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom,

- b) realizovať preventívne programy pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu,
 - c) spolupracovať s riaditeľmi škôl a učiteľmi - koordinátormi prevencie a poskytovať metodickú pomoc pri realizácii školských projektov prevencie.
14. Odporúča sa systematicky zdokonaľovať praktické výchovné zručnosti zamestnancov školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie formou dlhodobých výcvikov v skupinovom poradenstve a v skupinovej psychoterapii pre deti a mládež s poruchami správania.
 15. Postupne zavádzať systém prípravy odborných zamestnancov pre vykonávanie supervíznej činnosti v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie.
 16. Odporúča sa v materských školách realizovať stimulačné programy pre deti so zdravotným znevýhodnením s cieľom rozvíjať ich kognitívne, sociálne a komunikačné schopnosti.

3.4 Školské účelové zariadenia

3.4.1 Zariadenia školského stravovania

1. Výrobu a výdaj jedál v zariadeniach školského stravovania zabezpečovať podľa
 - a) Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie a aktualizácií vydaných ministerstvom v rokoch 2011 a 2012,
 - b) Materiálno-spotrebných noriem pre diétny stravovací systém, vydaných ministerstvom v roku 2009.
2. Suchá strava sa podáva len vo výnimočných prípadoch, napr. v čase havarijných situácií, počas školských výletov a pod. Aj táto strava musí svojím zložením zodpovedať § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
3. Pri poskytovaní stravovania iným stravníkom postupovať podľa § 140 a § 141 zákona č. 245/2008 Z. z. a prevádzkového poriadku zariadenia školského stravovania tak, aby pri stravovaní detí a žiakov nedochádzalo k ohrozovaniu ich zdravotného stavu a kultúry stolovania.
4. Odporúča sa propagovať zdravú výživu formou poskytovania informácií o školskom stravovaní, organizovaním ochutnávok jedál zdravej výživy za účasti regionálnej tlače, televízie a pod., aj v čase konania rodičovských združení.
5. Riaditeľ zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia pri
 - a) zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v čase výdaja stravy v školskej jedálni a vo výdajnej školskej jedálni,
 - b) vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov; hlavné jedlo pre žiakov 1. stupňa základnej školy sa podáva najneskôr po 5. vyučovacej hodine a pre žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov stredných škôl po 6. vyučovacej hodine,
 - c) výchove ku spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a kultúrnemu stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí a žiakov,
 - d) zabezpečovaní podnikateľskej činnosti,

- e) realizácii celospoločenských programov podpory zdravia,
 - f) zabezpečovaní diétného stravovania deťom a žiakom,
 - g) poskytovaní dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a žiaka ohrozeného sociálnym vylúčením (dotácie v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR) nahlasovaním, či sa dieťa alebo žiak zúčastňuje na výchove a vzdelávaní v materskej škole a v základnej škole, a to prostredníctvom asistenta učiteľa.
6. Ak je v škole alebo v školskom zariadení v prevádzke automat alebo bufet, ktorý je dostupný deťom a žiakom, riaditeľ školy, školského zariadenia zabezpečí, aby sortiment tovaru bol výživovo hodnotný a neobsahoval alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu, energetické nápoje a tabakové výrobky. V rámci realizácie cieľov Národného diabetologického programu odporúča sa riaditeľom škôl a školských zariadení neumiestňovať v priestoroch školy reklamy na nezdravé potraviny.
 7. Na minimalizáciu zdravotných rizík pri výrobe jedál a nápojov sa v zariadeniach školského stravovania používa e-model HACCP a metrologický program vydaný ministerstvom pod číslom 2011-15863/38165:1-921.
 8. Sledovať plnenie odporúčaných výživových dávok v zariadeniach školského stravovania za časové obdobie jedného mesiaca a výsledky plnenia porovnávať s povoleným percentuálnym rozdielom podľa § 10 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania; pre žiakov základných škôl nie je možné pripravovať jedlá na výber (mäsité, múčne a pod.).
 9. Pri zabezpečovaní vzdelávania odborných zamestnancov zariadení školského stravovania odporúča sa účasť na aktivitách Združenia pre zdravie a výživu s garanciou ministerstva.

4 UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. Informácie k učebnicovej politike ministerstva – informácie o učebniciach, výberových konaniach na nové učebnice, o distribúcii učebníc, objednávkový formulár pre učebnice, ktoré poskytuje ministerstvo školám na základe ich objednávky bezplatne, sú zverejnené na www.edicny-portal.sk.
2. Objednávacie konanie na nákup učebníc pre školský rok 2014/2015 sa bude realizovať výlučne vyplnením elektronickej objednávky cez www.edicny-portal.sk. O termínoch začatia a ukončenia objednáacieho konania budú školy informované prostredníctvom tohto webového sídla.
3. Národný register učebníc, t. j. zoznam učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktorým bola vydaná schvaľovacia alebo odporúčacia doložka ministerstva, je zverejnený na www.edicny-portal.sk. Digitálne verzie učebníc a ďalšie voľné prístupné učebné materiály a odporúčanú literatúru môžu základné a stredné školy využívať prostredníctvom www.eaktovka.sk.
4. Po ukončení objednáacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novozriadené školy. Dodatočne si budú môcť spresniť objednávku učebníc pre 1. ročník všetky školy podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka v termíne do konca februára 2014. Počty objednaných učebníc budú kontrolované porovnaním s údajmi zo štátneho výkazu - školského registra detí, žiakov a poslucháčov podľa stavu k 15. 9., ktoré boli nahlásené ÚIPŠ. Objednávky môžu byť pred distribúciou upravované.
5. Všetky nové učebnice sa posudzujú podľa kritérií na hodnotenie kvality učebníc, zverejnených na www.statpedu.sk a www.siov.sk. Kvalitu učebníc a ich súlad so ŠVP posudzujú recenzenti z registra recenzentov zverejneného na www.edicnyportal.sk.

6. Pedagogickí zamestnanci, ktorí majú záujem stať sa recenzentmi, odborníkmi na posúdenie kvality učebníc a ich súladu so ŠVP, po splnení stanovených kritérií na recenzentov zverejnených na www.statpedu.sk, písomne predložia ŠPÚ a ŠIOV svoj návrh.
7. Schválené vzory dokladov o vzdelaní, pedagogickej, ďalšej a inej dokumentácie ministerstvo zverejňuje na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo v časti Pedagogická dokumentácia a iné - Knižnica vzorov pedagogickej dokumentácie a dokladov.

5 KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

1. Ministerstvo zverejňuje a aktualizuje zoznam poskytovateľov akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania; zoznam programov kontinuálneho vzdelávania, ktorým uplynula platnosť akreditácie, alebo im bola akreditácia zrušená; legislatívny rámec pre kontinuálne vzdelávanie; vzory žiadostí o akreditáciu vzdelávacích programov; vzor vzdelávacieho programu; vzor súhlasu garanta a doklady k žiadosti na priznanie kreditov za absolvované vzdelávanie v zahraničí. Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk.
2. MPC pokračuje v realizácii národných projektov „Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov“, „Vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl ako súčasť reformy vzdelávania“ a „Vzdelávanie pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“. Informácie sú zverejnené na www.mpc-edu.sk.
3. MPC je organizáciou pre uskutočňovanie 1. a 2. atestácie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení. Žiadosti o vykonanie atestácie sa podávajú v termíne do 30. júna alebo do 31. decembra **spolu s atestačnou prácou**. Aktuálne informácie sú zverejnené na www.mpc-edu.sk.
4. ŠIOV realizuje aktualizáčnne vzdelávanie učiteľov základných a stredných škôl prostredníctvom národného projektu „Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou ŠkVP“. Informácie sú zverejnené na www.siov.sk.
5. ŠIOV organizuje aktivity pre učiteľov a riaditeľov stredných škôl na poznávanie európskych školských systémov a získavanie skúseností potrebných na zapojenie sa do projektov spolupráce.
6. Ekonomická univerzita v Bratislave organizuje pre učiteľov program kontinuálneho vzdelávania „Vzdelávanie učiteľov základných a stredných škôl k finančnej gramotnosti“, ktorého účastníci dostanú metodickú príručku k finančnej gramotnosti. Informácie sú zverejnené na www.nhf.euba.sk v menu Katedra pedagogiky – Hlavné druhy štúdia zabezpečované katedrou.
7. VÚDPaP poskytuje vzdelávanie pedagogickým a odborným zamestnancom škôl a školských zariadení prostredníctvom akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania zverejnených na www.vudpap.sk.
8. Národné športové centrum poskytuje vzdelávanie učiteľom telesnej a športovej výchovy v rámci národného projektu "Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy". Informácie sú zverejnené na www.skolskysport.sk.

6 CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Školám sa odporúča zapojiť sa do programu celoživotného vzdelávania. Podrobné informácie sú zverejnené na www.saaic.sk.

2. Stredné školy, školy pre žiakov so ŠVVP, základné umelecké školy a jazykové školy získavajú akreditáciu pre vzdelávacie programy zodpovedajúce študijným odborom alebo učebným odborom, ktoré sú uvedené pre príslušnú školu v sieti. Na vzdelávacie programy vedúce k úplnej alebo čiastočnej kvalifikácii získavajú stredné školy potvrdenie o akreditácii bez správneho poplatku.
3. Stredné školy môžu v súlade so zákonom o celoživotnom vzdelávaní požiadať o udelenie oprávnenia na vykonávanie skúšky na overenie odbornej spôsobilosti. Úspešným absolvovaním skúšky získava absolvent osvedčenie o úplnej alebo čiastočnej kvalifikácii. Informácie sú zverejnené na <http://isdv.fri.uniza.sk/>.
4. Školám a školským zariadeniam sa odporúča zapojiť sa do národného projektu PRAKTIK, ktorého cieľom je podpora systému kvalitného záujmového vzdelávania mládeže prostredníctvom prehľbovania praktických zručností. Informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk.
5. Školám sa odporúča zapojiť žiakov vo veku 15 – 17 rokov, pedagogických zamestnancov a pracovníkov s mládežou do vzdelávacích aktivít v rámci národného projektu KomPrax – Kompetencie pre prax. Informácie sú zverejnené na www.komprax.sk.

7 ÚČINNOSŤ

Pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2013.

Príloha č. 1

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2013/2014

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		29. október 2013 (utorok)	30. október – 1. november 2013	4. november 2013 (pondelok)
vianočné		20. december 2013 (piatok)	23. december 2013 – 7. január 2014	8. január 2014 (streda)
polročné		31. 1. 2014 (piatok)	3. február 2014 (pondelok)	4. február 2014 (utorok)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	14. február 2014 (piatok)	17. február – 21. február 2014	24. február 2014 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	21. február 2014 (piatok)	24. február – 28. február 2014	3. marec 2014 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	28. február 2014 (piatok)	3. marec – 7. marec 2014	10. marec 2014 (pondelok)
veľkonočné		16. apríl 2014 (streda)	17. apríl – 22. apríl 2014	23. apríl 2014 (streda)
letné		27. jún 2014 (piatok)	30. jún – 29. august 2014	2. september 2014 (utorok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2014/2015

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		29. október 2014 (streda)	30. október – 31. október 2014	3. november 2014 (pondelok)
vianočné		19. december 2014 (piatok)	22. december 2014 – 7. január 2015	8. január 2015 (štvrtok)
polročné		30. január 2015 (pondelok)	2. február 2015 (pondelok)	3. február 2015 (utorok)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	13. február 2015 (piatok)	16. február – 20. február 2015	23. február 2015 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	20. február 2015 (piatok)	23. február – 27. február 2015	2. marec (pondelok)

jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj, Trnavský kraj	27. február 2015 (<i>piatok</i>)	2. marec - 6. marec 2015	9. marec 2015 (<i>pondelok</i>)
veľkonočné		1. apríl 2015 (<i>streda</i>)	2. apríl - 7. apríl 2015	8. apríl 2015 (<i>streda</i>)
letné		30. jún 2015 (<i>utorok</i>)	1. júl 2015- 31. august 2015	2. september 2015 (<i>streda</i>)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2015/2016

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		28. október 2015 (<i>streda</i>)	29. október – 30. október 2015	2. november 2012 (<i>pondelok</i>)
vianočné		22. december 2015 (<i>utorok</i>)	23. december 2015 – 7. január 2015	8. január 2016 (<i>piatok</i>)
polročné		29. január 2016 (<i>piatok</i>)	1. február 2016 (<i>pondelok</i>)	2. február 2016 (<i>utorok</i>)
jarné	Košický kraj, Prešovský kraj	12. február 2016 (<i>piatok</i>)	15. február – 19. február 2016	22. február 2016 (<i>pondelok</i>)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj Trnavský kraj	19. február 2016 (<i>piatok</i>)	22. február – 26. február 2016	29. február 2016 (<i>pondelok</i>)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	26. február 2016 (<i>piatok</i>)	29. február – 4. marec 2016	7. marec 2016 (<i>pondelok</i>)
veľkonočné		23. marec 2016 (<i>streda</i>)	24. marec – 29. marec 2016	30. marec 2016 (<i>streda</i>)
letné		30. jún 2016 (<i>štvrtok</i>)	1. júl – 2. september 2016	5. september 2016 (<i>pondelok</i>)

Príloha č. 2

Nové všeobecne záväzné právne predpisy

- a) Zákon č. 324/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- b) Zákon č. 325/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- c) Zákon č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- d) Zákon č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
- e) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 443/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov
- f) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 433/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 422/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a rozsah priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov
- g) Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 451/2012 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 282/2009 Z. z. o stredných školách v znení neskorších predpisov

Nové rezortné predpisy

- a) Smernica č. 74/2012, ktorou sa mení Smernica č. 9/2009-R z 25. júna 2009, ktorou sa určuje postup úhrady cestovných nákladov na dopravu žiakov základnej školy a základnej školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v znení smernice č. 33/2012
- b) Smernica č. 6/2013, ktorou sa mení smernica č. 27/2011 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení
- c) Metodické usmernenie č.13/2013 o úprave názvov stredných odborných škôl, evidencii alokovaných pracovísk a zmene školského strediska záujmovej činnosti na centrum voľného času

Platné koncepcie a stratégie

- a) Koncepcia rozvoja výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 – 20 rokov (projekt „MILÉNIUM“)
- b) Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín
- c) Koncepcia vyučovania slovenského jazyka a literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským
- d) Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

- e) Konceptia štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020
- f) Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020
- g) Národný akčný plán pre deti na roky 2013 – 2017
- h) Národný program duševného zdravia na roky 2011 – 2013
- i) Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi na roky 2011 – 2014
- j) Národný program ozdravenia výživy obyvateľov Slovenskej republiky
- k) Národný program prevencie ochorení srdca a ciev
- l) Národný program prevencie obezity
- m) Národný diabetologický program
- n) Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na obdobie rokov 2012 – 2016
- o) Plán výchovy k ľudským právam v rezorte školstva na roky 2005-2014
- p) Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005-2015 na roky 2011 – 2015
- q) Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- r) Platné koncepcie a stratégie v súlade s prílohou č. 2 POP na školský rok 2012/2013

Príloha č. 3

Národné projekty spolufinancované z prostriedkov operačného programu Vzdelávanie

- a) KomPrax – Kompetencie pre prax (www.komprax.sk)
- b) Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov (www.mpc-edu.sk)
- c) Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit (www.mpc-edu.sk)
- d) PRAKTIK - Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou (www.iuventu.sk)
- e) Vzdelávanie učiteľov v súvislosti s tvorbou školských vzdelávacích programov (www.siov.sk)
- f) Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami (www.siov.sk)
- g) Vzdelávanie učiteľov základných škôl v oblasti cudzích jazykov v súvislosti s Konceptiou vyučovania cudzích jazykov na základných a stredných školách (www.educj.sk)
- h) Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy (www.skolskysport.sk)